

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta – katedra trestního práva

Posudek

na diplomovou práci Jany Zmrhalové

"Ochrana lidského plodu v trestním právu"

1. Aktuálnost a náročnost tématu

Diplomovou práci studentky 5. ročníku Právnické fakulty UK v Praze Jany Zmrhalové, která je věnována problematice právní úpravy ochrany lidského plodu považují s přihlédnutím k nové kodifikaci trestního zákoníku, o níž autorka z tohoto hlediska stručně pojednala v závěru kapitoly IV. věnované ochraně lidského plodu v právním řádu České republiky, za velmi aktuální.

Zvolené téma je pro diplomovou práci poměrně náročné vzhledem k tomu, že pojednávaná problematika přesahuje oblast trestního práva, čímž jsou kladeny na způsob zpracování práce, která by se neměla omezovat jen na popis právní úpravy, zvýšené nároky. Autorka se v určitém, byť omezeném rozsahu, věnovala i souvisejícím otázkám morálním, etickým a náboženským, což lze považovat za dobré oživení této práce.

Hlavní metodou zpracování posuzované diplomové práce je analýza právní úpravy ve světle literárních pramenů a judikatury. Naopak v práci postrádám komparativní metodu ve vztahu k zahraničním úpravám.

2. Rozsah práce a datum odevzdání práce

Práce je vzhledem k šíři a důležitosti problematiky institutu vazby pro trestní vazby poměrně rozsáhlá, neboť její vlastní text čítá 67 stran.

Práce byla odevzdána dne 23. 3. 2009.

3. Hodnocení způsobu zpracování tématu

Po stručném úvodu se diplomantka věnovala vymezení pojmu lidského plodu, kde se vypořádala s různými přístupy, a to jak z hlediska trestněprávního či lékařského (medicinského), tak i z etického a náboženského přístupu. Dostatečně se věnovala i rozlišení lidské plodu a živého člověka, což byla problematika v nedávné době poměrně živě diskutovaná v odborné literatuře. Po těchto úvodních partiích se autorka zabývala umělým přerušением těhotenství, včetně historického vývoje názorů na interrupce ve světě i v České republice. Tuto kapitolu doplnila i přehlednými tabulkami o počtu ukončených těhotenství, což je třeba kladně hodnotit. Náležitě zhodnotila i současnou právní úpravu umělého přerušení těhotenství, kterou je třeba zařadit mezi poměrně liberální.

Jádrem diplomové práce je kapitola pojednávající o ochraně lidského plodu v právním pořádku ČR. Autorka zde v potřebném rozsahu využila potřebnou literaturu, i mezinárodní dokumenty zabývající se touto problematikou, a to včetně klíčových judikátů Evropského soudu pro lidská práva. Z hlediska platné úpravy se zabývala jak dostupnou literaturou, tak i judikaturou obecných soudů, s nimiž se však měla více vypořádat z hlediska jejich vlastního zhodnocení. Zajímavé jsou její úvahy týkající se problematiky ohrožování a poškozování plodu, a to jak třetími osobami, tak samotnou matkou (str. 55 až 60). Naproti tomu kapitola nazvaná „Trestněprávní úprava ochrany lidského plodu de lege ferenda“, která obsahuje velmi stručný popis trestných činů proti těhotenství ženy v novém trestním zákoníku, je značně fragmentární, na což navazuje i jen velmi stručné zhodnocení této úpravy. Této úpravě měla být věnována podle mého názoru podstatně větší pozornost.

Z toho pak vyplývá otázka pro obhajobu diplomové práce:

Jaký přístup by měl být zvolen ve vztahu k nové právní úpravě trestných činů proti těhotenství ženy?

Přes všechny shora uvedené dílčí výhrady předložená diplomová práce splnila cíl práce, neboť v potřebné šíři postihla problémy spojené s trestněprávní ochranou lidského plodu. Dobrá je logická stavba práce a práce s literaturou, jejíž dostatečný přehled je v připojeném seznamu použité literatury, přičemž však poněkud více mohly být využity odborné časopisy, kde autorka některé články a statě opomněla (např. Dolenský, A. Momentum partus. Trestní právo, 1998, č. 3; Mitlöchner, M., Režňáková M. K vymezení objektu trestných činů proti životu, Trestní právo, 1997, č. 12; Uzel, R. Porod a počátek života, Trestní právo, 1999, č. 4 atd.). V určitém rozsahu autorka pracovala i s cizojazyčnou literaturou (přestože práce neobsahuje žádnou komparativní kapitolu), což je třeba ocenit. Naproti tomu autorka mohla více uplatnit vlastní názory na řešení předložených a popsanych problémů ochrany lidského plodu v trestním právu, a to i na úkor některých dosti popisných částí práce. Práce je psána srozumitelně a na potřebné jazykové úrovni. Celkově dobrá je úprava práce a její přehledné členění. Nepřesné jsou některé citace (viz např. na str. 13, pozn. pod čarou č. 11).

Předložená diplomová práce vyhovuje požadavkům kladeným na diplomovou práci. Navrhovaná známka – 2 až 3.

V Praze dne 14. dubna 2009

Vedoucí diplomové práce:

Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph. D.

